

Distanstentamen i dagens AI-värld 18 februari

Hör du musik är
allt som det
ska!
Vi startar 12.00

Dagens värdar:

Camilla Hansén (MP) & Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Digitala examinationer inom Fastighetsingenjörsutbildningen har blivit problematiska i och med AI-verktyg, då det är svårt att säkerställa att bedömningen speglar studenternas egna kunskaper, samtidigt som man inte vill återgå till handskrivna tentor. Genom att införa **Inspira** kan yrkeshögskolan erbjuda **rättssäkra**, anonyma och tillgängliga digitala examinationer som även möjliggör mer **kreativa examinationsformer** och effektiviserar lärararbetet.

Jörgen Hurtig – Konsult Yrkeshögskolan

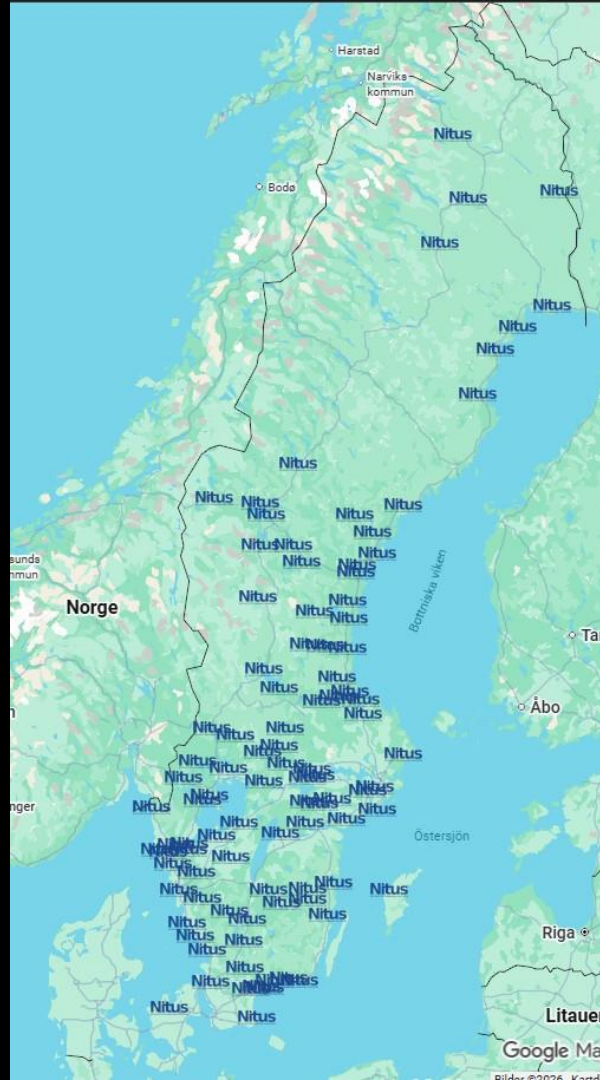
Varför detta seminarium?

Behövs ett systemskifte för finansiering av:

1. Decentraliserade utbildningar
2. Hantering av distanstentamen

94 medlemskommuner

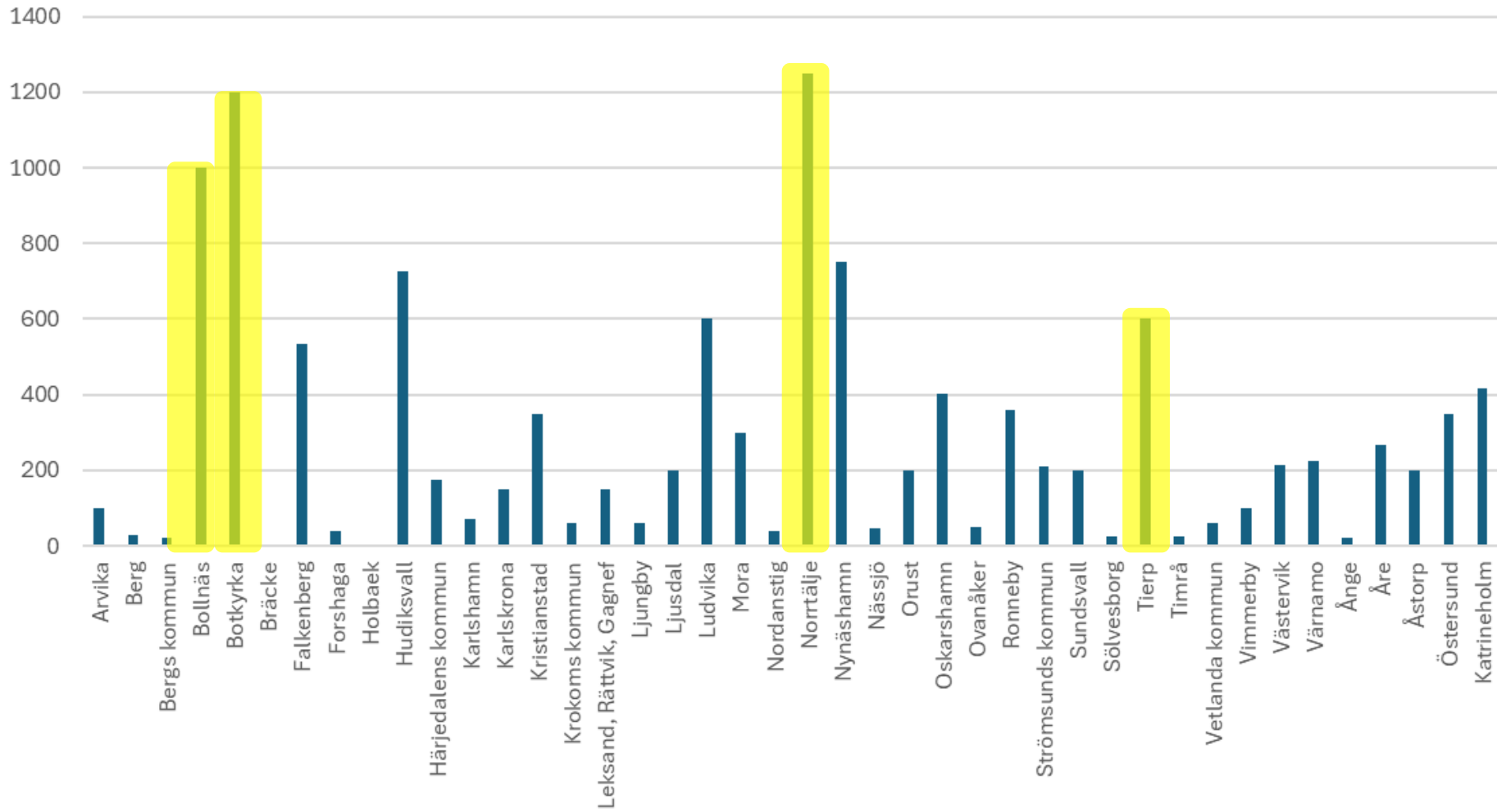
"Vita fläckar"

"Vita fläckar"

Antal distanstentamina 2025

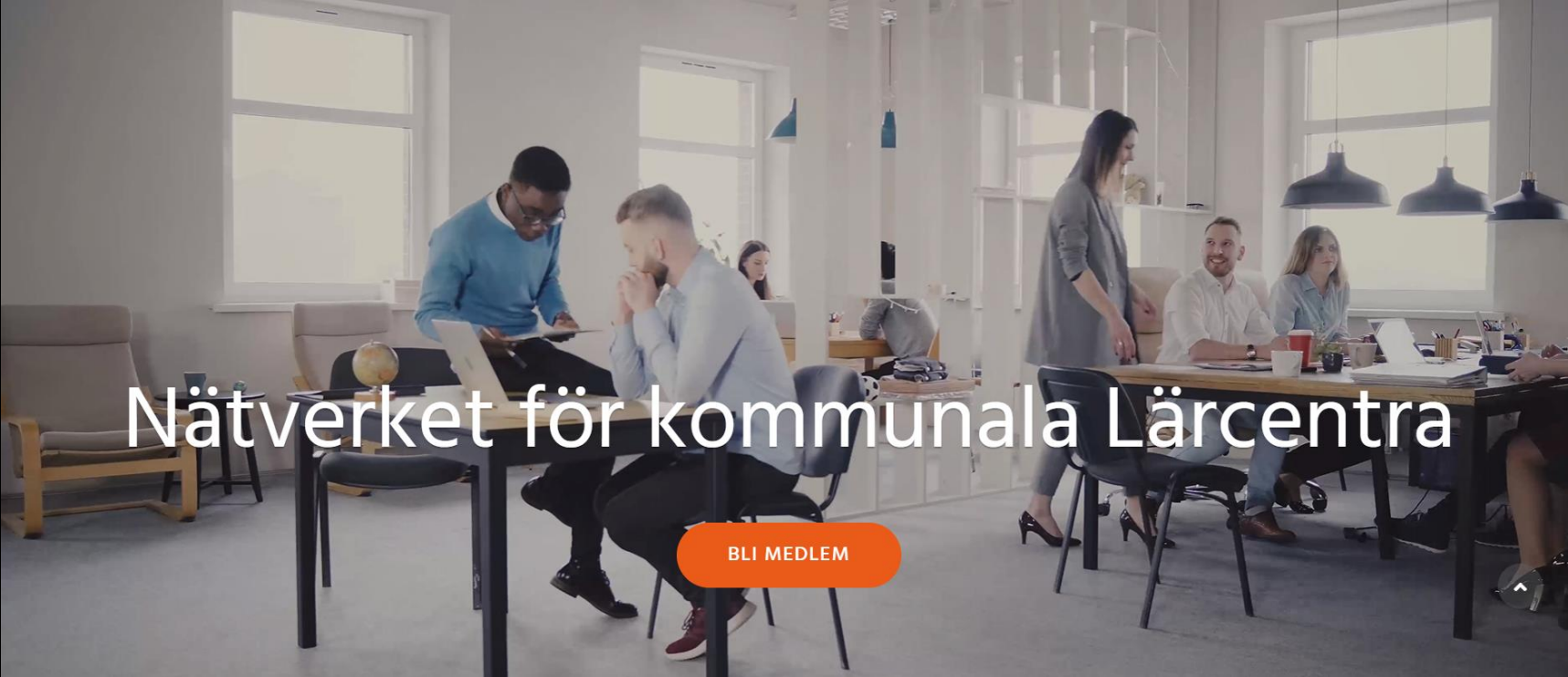

Kommun	2024	2025	% ökning
Falkenberg	308	535	74%
Orust	90	200	122%
Åstorp	40	200	400%
Katrineholm	215	416	93%
Värnamo	193	225	17%

SVT kommer med reportage denna veckan. Håll utkik!

VAD ÄR NITUS?

Nätverket för kommunala Lärcentra

BLI MEDLEM

Snabbfakta om Nitus!

Nätverksgruppen för **IT**-baserad **U**tbildning via lokala **S**tudiecentra.

Startade 1996 i Söderhamn – 30-årsjubileum i Värnamo 22 april

Ideell förening med cirka 95 medlemskommuner

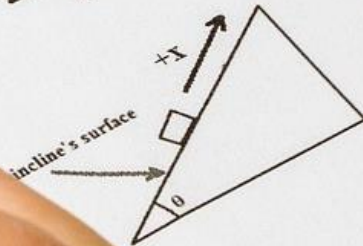
Jobbar för att möjliggöra eftergymnasial utbildning och skapa förutsättningar för en hållbar kompetensförsörjning för individ och samhälle i hela landet

Kvalitetsstämpel för högskolorna!

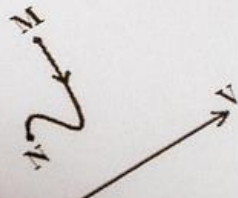
Ylvali Winkler – Katrineholm
Victor Dahlgren - Orust

Tentamenshantering på Nitus lärcentrum

22. Satellite 1 makes a circular orbit around the Earth with speed v_1 and acceleration a_1 . Satellite 2 makes a circular orbit around the Earth with speed v_2 and acceleration a_2 . We let v represent the speed of a satellite and a represent the acceleration. Which of the following choices gives the correct relation between the speed and acceleration of the two satellites?
- (A) $v_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} v_1$; $a_2 = \frac{1}{4} a_1$
(B) $v_2 = \frac{1}{2} v_1$; $a_2 = \frac{1}{4} a_1$
(C) $v_2 = \frac{1}{\sqrt{2}} v_1$; $a_2 = \frac{1}{2} a_1$
(D) $v_2 = \frac{1}{2} v_1$; $a_2 = \frac{1}{2} a_1$
(E) $v_2 = v_1$; $a_2 = \frac{1}{2} a_1$
23. A car moves with constant speed around a horseshoe-shaped path as shown with the arrows in the figure. Which one of the following choices best describes the direction of the average acceleration of the car in traveling from W to X?
- (A) $\swarrow$ (B) $\nwarrow$ (C) $\nearrow$ (D) $\rightarrow$ (E) There is no average acceleration

24. A mass on a frictionless incline has a gravitational force F_g acting vertically downward. The mass remains at rest and the incline makes an angle θ with the horizontal. Which one of the following choices best describes the direction of the net force on the mass?
- (A) The applied force is parallel to the incline and points upward, parallel to the incline.
(B) The applied force is parallel to the incline and points downward, parallel to the incline.
(C) The applied force is perpendicular to the incline and points upward, parallel to the incline.
(D) The applied force is perpendicular to the incline and points downward, parallel to the incline.
(E) The applied force is perpendicular to the incline and points horizontally, parallel to the incline.
25. A mass on a frictionless incline has a gravitational force F_g acting vertically downward. The mass remains at rest and the incline makes an angle θ with the horizontal. Which one of the following choices best describes the direction of the net force on the mass?
- (A) The applied force is parallel to the incline and points upward, parallel to the incline.
(B) The applied force is parallel to the incline and points downward, parallel to the incline.
(C) The applied force is perpendicular to the incline and points upward, parallel to the incline.
(D) The applied force is perpendicular to the incline and points downward, parallel to the incline.
(E) The applied force is perpendicular to the incline and points horizontally, parallel to the incline.

Fördelen med att tentera lokalt

- Studera där man bor – höjer behörigheten och kompetensen nationellt
- Ökad tillgång till högre studier i hela landet
- Flexibilitet och rörlighet

Distanstentamen
på ett Nitus
lärcentrum

Charlotta Englund (c)
Regionråd Örebro län

Mälardalsrådet – 34 år av storregionalt samarbete

- Driver medlemmarnas frågor inom kompetensförsörjning och infrastruktur
- Stärkt lärarförsörjning
- Bristen på samhällsbyggare inom transportinfrastruktursektorn

Satsa på lärcentrum – detta behövs

- En långsiktig finansiering för lärcentrum för både kommuner och lärosäten
- Lärosäten behöver ges incitament till att satsa på decentraliserade utbildningsplatser

Svenska riksorganisationen
för distansutbildning

Ulf Sandström (ordf)
Mats Brenner (vice ordf)

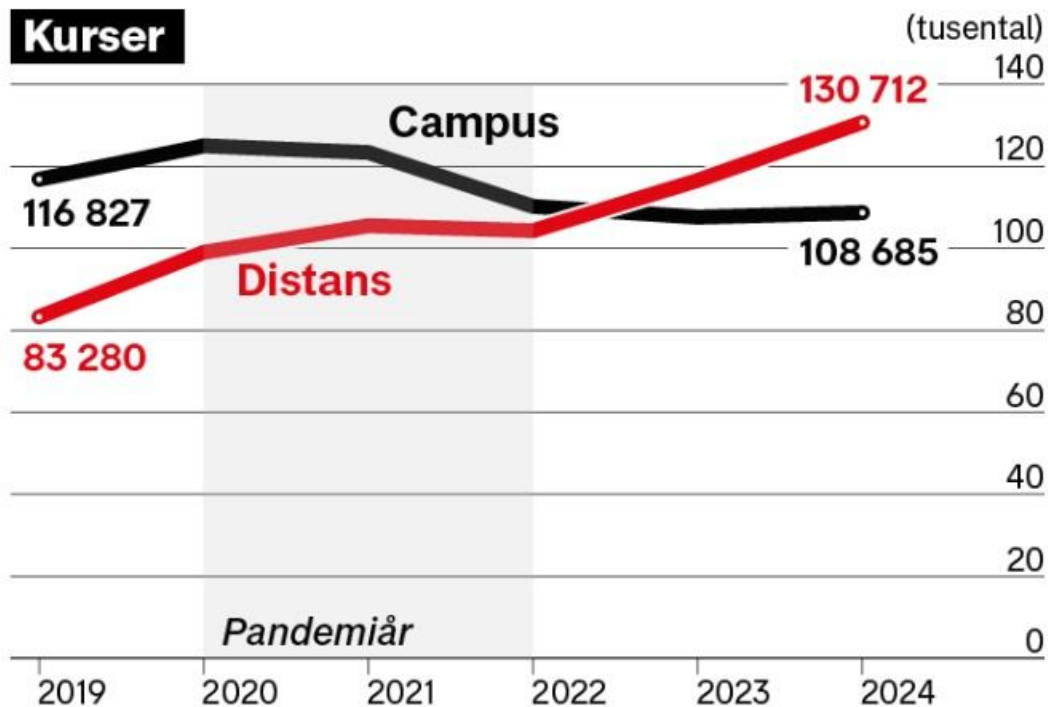

SVERD syftar till att:

- Öka kunskapen om distansutbildning
- Verka för samarbete mellan organisationer
- Uppmuntra och främja forskning och utveckling
- Främja internationellt samarbete
- Projektpartner i nationella/internationella projekt

Utbildningar på distans fortsätter att öka

Antal antagna till universitets- och högskoleutbildningar höstterminerna 2019–2024.

Käla DN och UHR
2024-07-27

- Att kunna tentera på hemmaplan är inte en marginell studentfråga.
- Det handlar om hur hela utbildningssystemet ska fungera i ett land där distansstudier, kompetensutveckling mitt i arbetslivet och livslångt lärande blir allt vanligare.

Svenska riksorganisationen
för distansutbildning

Följ webbsidan SVERD
<http://www.sverd.se>

Nätverket för digital kvalitetssäkring

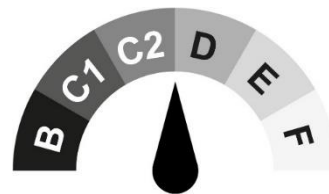
Standard för kompetenssäkring och kvalitets- och effektmätning av utbildning.

Vi som tagit fram den nya standarden för kompetenssäkring är grupperade i ett nätverk som vi kallar för NDQ med det fulla namnet Nätverket för digital kvalitetssäkring av kompetens.

Presentation på Riksdagen 18/2-2026
Mats Brenner, NDQ

Kvalitetssäkrad tentamen via Lärcentra med Nitus

Kompetenssäkringsgrader

Definition av lärandemål

Kompetensbeskrivning enligt riktlinjer för mikroreferenser

Utgår från EU:s EQF

standard

Grundförutsättningar

Legitimitet, rutiner och processer för kompetenshanteringen.

Utgår från standarden ISO

17024

Kontroll av identitet

Nivå av identitetssäkring, hur tillförlitlig är identiteten på olika (lärare, prov vakt, elever mm)

Utgår från standarden Level of Assurance/Tillitsnivåer (LoA)

Definition av lärandemål

Grundförutsättningar

Kontroll av identitet

Sektors Certifikat (B)	Oberoende Certifikat (C1)	Certifikat (C2)	Diplom (D)	Utbildnings- intyg (E)	Information (F)

Mycket hög nivå
av kompetens-
säkring i området

Hög nivå
av kompetens-
säkring i området

Mellannivå
av kompetens-
säkring i området

Låg nivå
av kompetens-
säkring i området

Saknas nivå
av kompetens-
säkring i området

Kvalitetssäkrad
Kompetens

Nätverket för digital kvalitetssäkring

Självskattningsverktyget

- utgår från vägledning i dokumentet **NDQ** **Kvalitetssäkrad kompetens med Kompetenssäkringsgrader**

Excelfilen har en sida/flik med 10 områden med ca 100 kvalitetskrav i checklistor att checka av samt fylla i status och åtgärder för att följa upp.

De sista 7 sidorna (av 20 sid) av dokumentet är översiktligt innehåll/krav på de olika komponenterna. Tabellen till höger här beskriver översiktligt vad som behöver uppfyllas på de olika Kompetenssäkringsgraderna.

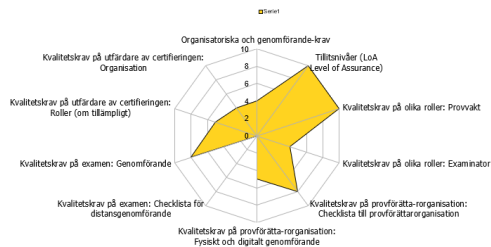
Självskattningsverktyget – med ett summerande spiderdiagram - är en arbetsinstrument för att självskatta, analysera, kommentera och hantera vidare åtgärder för att kvalitetssäkra kompetenshanteringen i organisation och av anställda.

Översiktligt innehåll/krav på de olika komponenterna

Tabellen beskriver översiktligt vad som behöver uppfyllas på de olika Kompetenssäkringsgraderna.

Lärandemål		B C D E F					
		1	2				
- Lärandemål enligt EQF eller motsvarande (learning outcome) nedbrutet i delområden/delkvalifikationer		X	X	X			
- Lärandemål					X		
- Syfte/innehåll						X	
- Ej detaljerad beskrivning/information (oklart innehåll)							X
Grundförutsättning för test och bedömning		B	C	D	E	F	
		1	2				
- Spårbara mot formulerade lärandemål och delmål enligt EQF eller motsvarande		X	X	X			
- Ställda mot formulerade lärandemål					X		
- Vid digitala prov: randomiserade frågor och svarsalternativ		X	X	X			
- Frågor konstruerade och granskade av sakkunniga frågekonstruktörer		X	X				
- Frågor och praktiska övningar anpassas till målgrupp, komplexitet och kopplat mot bedömningsmatriser		X	X	X			
Grundförutsättning för legitimitet		B	C	D	E	F	
		1	2				
- Certifiering av kompetens ska utföras av en oberoende organisation med legitimitet i branschen/sektorn		X	X				
Identitets och närvarokontroll (Tillitsnivå)		B	C	D	E	F	
		1	2				
- Tillitsnivå 1						X	
- Tillitsnivå 2					X		
- Tillitsnivå 3		X	X	X			
- Tillitsnivå 4 (vid recertifieringskrav)		X					

Din fördelning av kvalitetsaspekter för uppnådd kvalitetsgrad (max 10 = hög legitimitet).

Kompetenssäkringsgrader

Kvalitetssäkring av kompetens i olika kompetenssäkringsgrader, ingår som en del av den kompetensmodell som utvecklas inom ramen för programmet "Kvalitetssäkrad Kompetens" och förvaltas av Kvalitetssäkringsrådet (NDQ nätverket).

Kvalitetssäkrad tentamen via Lärcentra

- **Gemensam kvalitetsstandard** på rutiner och arbetsprocesser
- **Enklare kommunicera finansiering** att kvalitetsstandard följs och behöver vidareutvecklas utifrån samhällets utveckling av examinationsformer
- **Stöd vid upphandling** – kravsättning med kriterier gällande säkra examinationsformer, tydliga lärandemål och Curriculum Mapping
- Självskattningsinstrument – **både för egen del och partners**
- Självskattningsinstrument kan **genomföras själv, tillsammans med partner** eller av **helt utomstående/oberoende som kontroll** för att bli certifierad

Kvalitetssäkrad
Kompetens

Nätverket för digital kvalitetssäkring

Excellfil blir **Digitala checklistor** för alla typer av kontroller - lätthanvända app och dashboard

Kvalitetssäkrad
Kompetens

NDQ
Nätverket för digital kvalitetssäkring

Sammanfattning av fördelarna med att använda Kompetensgrader via NDQ

- **Tydlig struktur** – gör det enkelt att förstå och jämföra utbildningars kvalitet.
- **Standardisering** – skapar en gemensam modell för kompetenssäkring.
- **Stöd vid upphandling** – fungerar som en checklista för att välja rätt utbildning.
- **Flexibilitet** – passar olika roller, branscher och behov.
- **Ökad tillförlitlighet** – säkerställer att kunskap verkligen verifieras.
- **Branschförankring** – utvecklat i samarbete med arbetslivet för relevans och legitimitet. Bl a ALMEGA Utbildningsföretagen.

TACK - mejla gärna in frågor och mina kontaktadresser

- Mats Brenner, Senior Rådgivare (f d Pedagogiskt utvecklare & Objektledare PM3 alla EDUtech-systemlösningar vid KI)
- Medlem i nätverket NDQ, SVUF.nu, SFIS.nu och vice ordf i SVERD.se
- mats.brenner@kvalitetskompetens.se och mats.brenner@gmail.com
- Kvalitetskompetens.se <https://www.kvalitetskompetens.se/modell-och-verktyg/kvalitetssakringssystem/>
- NDQ på LinkedIn [\(18\) NDQ - Nätverket för digital kvalitetssäkring av kompetens: Översikt | LinkedIn](#)

Sebastiaan Meijer - Professor

Examination förändras

Sebastiaan Meijer, professor, prefekt, vice skolchef

AI påverkar

- Lärare behöver säkerställa att studenten kan kursinnehållet

- Generativ AI påverkar KTH
- Teknikstudenter kan teknik
- Både positivt och negativt
- Om det är förmågor och faktakunskap:
- Hemtenta minskar
- Inlämningsuppgifter görs på plats
- Om det är att synthetisera:
- Muntlig tenta på skriftlig inlämning

Distanstentor efterfrågas

- Krav att vara på plats i Stockholm krockar med vårt stora upptagningsområde
 - Inom Sverige: lärcentra som partner
 - Inom EU: andra lärosäten
- Anledningar är ofta:
 - Hälsa / vård
 - Familjsituation
- KTHs examinationskostnader ökar
 - Fler salstentor
 - Mer tentavakter mot (AI)fusk

Jennie Hägg
Avdelningschef

DISTANSTENTAMEN I DAGENS AI-VÄRLD

Luleå tekniska universitet

HÖGRE UTBILDNING KRÄVER FUNKERANDE LÄRCENTRUM

- Tillgång till högre utbildning är en demokratifråga
- Distansutbildning är avgörande för kompetensförsörjning, särskilt i glesbygd
- Staten förväntar sig både breddad rekrytering och livslångt lärande

DISTANSUTBILDNING: MER ÄN DIGITAL UNDERVISNING

Examination måste
vara rättssäker

Likvärdiga villkor

Tillgänglighet

VERKLIGHETEN FÖR MÅNGA DISTANSSTUDENTER

- Arbetar ofta parallellt
- Kan ha familj på hemorten
- Kan inte resa till Luleå för varje examination

LÄRCENTRUM MÖJLIGGÖR RÄTTSSÄKER EXAMINATION

Säker salsexamination

Anpassade lokaler

Stöd vid
funktionsnedsättning

Teknisk säkerhet

DEN EKONOMISKA OBALANSEN

- Universitetet får ersättning per student
- Lärcentrum finansieras ofta kommunalt
- Ökade krav på rättssäkerhet
- Ökat utbud av distansutbildningar

KONSEKVENSERNA OM LÄRCENTRUM FÖRSVAGAS

Färre
distansutbildningar

Minskad geografisk
tillgänglighet

Försämrad
kompetensförsörjning

EN HÅLLBAR NATIONELL LÖSNING

- Lärcentrum ÄR en del av den nationella infrastrukturen för högre utbildning
- Kräver en långsiktig och förutsägbar finansiering
- Högskolesektorn behöver stöd för rättssäker examination i hela landet

UTAN RÄTTSSÄKER EXAMINATION ÄR DET INTE HÖGRE UTBILDNING

- Vill vi ha utbildning i hela landet måste vi också finansiera infrastrukturen som gör den möjlig

FRÅGESTUND

På G i Nitus

På G i Nitus

Nätverket för kommunala lärcentra

HITTA TENTAMENSORT

Nitus
NÄTVERKET FÖR KOMMUNALA LÄRCENTRA

På G i Nitus

AI, interaktivitet och flexibla utbildningsformer 13 mars 2026

Nitus är medlem i SVERD – Svenska riksföreningen för distansutbildning och de bjuder in sina medlemmar till en intressant vårkonferens via webben. Programmet är tydligt med tider så man kan välja att vara med på de delar man tycker är mest intressanta.

Mycket aktuell rubrik! **AI, interaktivitet och flexibla utbildningsformer**

SVERD Online Vårkonferens fre. 13/3-26 - SVERD

Nitus 30 års-jubileum och årsstämma 22-23 april 2026. Campus Värnamo

Välkomna till Campus Värnamo för Nitus 30-årsjubileum och årsstämma. Detta kommer bli en stor högtid med många spännande punkter och gäster!

LÄNK

Almedalen torsdag 25 juni kl. 10-11

Ditt lärcentrum - en lösning på distanstentamen i dagens AI-värld

Utbildning, Digitalisering

 Nitus

🏠 Cramérgatan 3, Sal X

 Karta Dela Exportera till kalender Skriv ut

Beskrivning av samhällsfrågan

I dagens värld med fler tentamina som inte kan göras hemma på grund av AI är tentamensservice på lärcentra allt viktigare. Idag finns ingen tydlig standard eller en finansiäringsmodell för hur detta ska gå till. Det skulle behövas en mer standardiserad form och en finansieringsmodell.

LÄNK

Nitus
NÄTVERKET FÖR KOMMUNALA LÄRCENTRA

Tack att vi fick komma!
Följ oss gärna på sociala medier!

